

LAUSUNTO

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

OKM/33/010/2019

JHL kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

JHL pitää muutosesitystä hyvänä ja kannatettavana.

Yli 3-vuotiaiden suhdeluvun palauttaminen ennen 1.8.2016 tasolle

Suhdeluvun palauttaminen yli 3-vuotiaiden lasten ryhmissä aiemman 1/7 nykyinen 1/8 sijaan luo paremmat edellytykset saavuttaa kunkin lapsen kohdalla hänelle asetetut varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset tavoitteet. Yli 3-vuotiaiden ryhmissä on usein lapsia aina 3 ikävuodesta 5 ikävuoteen saakka. Näiden lasten kehitys on hyvin eri vaiheessa, mikä aiheuttaa haasteita toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Pienemmässä ryhmässä ryhmän hallinta on helpompaa ja yksilökohtaiset tarpeet voidaan ottaa paremmin huomioon. Pienempi ryhmä on myös terveydellisesti parempi lapsille ja aikuisille. Melutaso on alhaisempi, infektiot vähäisemmät ja tapaturmat vähäisempiä, kun ryhmä on helpommin hallittavissa.

Suhdeluvun palauttaminen 1/7 vähentää 150 vuorovaikutussuhdetta yhden lapsen osalta. Lapsen kokema stressi alenee vuorovaikutussuhteiden vähentyessä, jolloin kyky vastaanottaa uutta tietoa paranee huomattavasti.

Osa-aikaisten yli 3-vuotiaiden suhdeluku

JHL esittää, että samalla poistetaan varhaiskasvatusasetuksen 1 §:n 1 momentin määräys: *"Päiväkodissa tulee kasvat-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden"*

Osa-aikaisesti hoidossa oleva lapsi ei ole puolikas hoidossa ollessaan, vaan yhtä kokonainen lapsi kuin kokopäivähoidossa oleva lapsi. Se ei ole lapsen edun mukainen. Osapäiväisten lasten suhdeluvun ollessa 13, kokopäiväisten lasten maksimiryhmäkoko 24 voi nousta reilustikin jopa 30 lapseen, mikäli ryhmässä on myös osapäiväisiä lapsia. Nykyinen määräys koetaan myös todella rasittavaksi varhaiskasvatushenkilöstön piirissä.

Suhdeluvun tarkastelu

JHL esittää muutettavaksi suhdeluvun tarkastelun koko varhaiskasvatusyksikön tasolta ryhmätasolle. Varhaiskasvatuksen opettajien lisääntynyt lapsiryhmästä poissaolo suunnitteluajan lisääntyttä 8 %:sta → 13 %:iin viikossa sekä poissaolot muuhun yhteydenpitoon vanhempien ja sidosryhmien kanssa ovat johtaneet siihen, että lapsiryhmässä työskentelee yhä useammin yksin kasvatusvastuullisena vain lastenhoitaja sekä avustavaa henkilöstöä. Samaan aikaan opettaja on talossa, mutta työhuoneessaan suunnittelemassa ja lain mukaan suhdeluku on kunnossa. Kuitenkin käytännössä hänen resurssinsa ei ole lapsiryhmän käytössä. Nykyinen suhdeluvun tarkastelutapa vesittää vaka-lain tavoitetta pedagogisen osaamisen lisäämisestä, kun opettaja työskentelee enemmän lapsiryhmän ulkopuolella.

Suhdelukujen noudattaminen

Rannan, Kettumäen, Tillin, Kuitusen, Seppäsen ja Vikeväkorvan 1.6.2018 julkaiseman suhdelukuselvityksen mukaan sijainen poissaolijan tilalle hankitaan vain harvoin.

20,7 % ilmoitti saavansa sijaisen tilalleen usein tai aina ollessaan koulutuksessa.

54,8 % ilmoitti, että sijainen saadaan koulutuksessa olevan tilalle harvoin tai ei koskaan.

29,3 % ilmoitti saavansa sijaisen usein tai aina ollessaan kipeänä.

28,9 % vastaajista ilmoitti, että sijainen saadaan sairaan työntekijän tilalle harvoin tai ei koskaan.

JHL esittää, että suhdelukujen noudattamiseen on kohdennettava enemmän resursseja. Ei riitä, että suhdeluvut ovat olemassa, vaan niitä on myös noudatettava laissa ja asetuksessa tarkoitetulla tavalla. JHL:n varhaiskasvatuksessa työskenteleviltä jäseniltä tulee jatkuvasti viestiä suhdelukujen ylityksistä ja näiden tilanteiden kuormittavuudesta päivittäin.